

Framtidsspaning: Hållbarhetstrender som formar framtiden

Trender: Klimatstyrning · Cirkulär ekonomi · Regenerativ design · Social hållbarhet

Varför vi inkluderat hållbarhet i övningarna

Under projektet har vi haft särskilt fokus på hållbarhet som en drivkraft i samhällsbyggnadsbranschen, av två skäl: dels för att hållbar samhällsbyggnad är ett viktigt mål för Smart Built Environment, som har initierat projektet och dels för att lagstiftning, grön finansiering och växande konsumentkrav driver utvecklingen så starkt att nya affärsmodeller behöver förhålla sig till dem.

I avsnittet Omvärldsanalys: Den gröna omställningens inverkan på samhällsbyggnadssektorn beskriver vi hur den gröna omställningen har gått från mål till motor för förändring. Hållbarhet är inte längre ett sidospår, utan en kärna i affärsmodeller, innovation och design. Företag som lyckas kombinera digitalisering och hållbarhet, den så kallade Twin Transition, skapar både konkurrensfördelar och samhällsnytta.

Inom projektet har vi valt att fokusera på några aktuella hållbarhetsfrågeställningar som påverkar branschen 2025 och som vi ser kommer vara betydande för branschens utveckling under de kommande 10 åren. De kommer både att påverka hur städer utformas och hur företag planerar, bygger och skapar värde.

Ett hållbart samhälle år 2030

I vårt scenario för år 2030 har hela Sverige ställt om till ett klimatsmart samhälle. Att uppnå nettonollsläpp är nu en grundförutsättning för att överhuvudtaget få bygga. Klimatstyrning sker i realtid. Byggnader, transporter och energisystem kopplas samman via digitala tvillingar som kontinuerligt optimerar resursanvändningen. Företag får därmed verktyg för att fatta beslut baserade på klimatdata snarare än uppskattningar, och för att faktiskt nå nettonoll.

Cirkulär ekonomi

Resurser ses inte längre som förbrukningsvaror utan som tillgångar som cirkuleras. Det som redan finns i ekonomin värderas högt och premieras i design och byggnation. Nya resurser används sparsamt och smart. Byggnader, produkter och system planeras för att kunna demonteras, återanvändas och spåras via digitala produktpass. AI hjälper företag att analysera materialflöden, förutse behov och skapa nya affärsmodeller kring återbruk. Städer som Amsterdam använder AI-nyckeln för att uppnå 2050 målet, där alla resurser bevaras och återanvänds så att konsumtionen av nya, jungfruliga råvaror upphör.

Regenerativ design

Från att minimera negativ påverkan till att i stället återskapa och göra en positiv påverkan. Regenerativ design innebär att varje projekt bidrar till att stärka ekosystem, binda kol, förbättra mikroklimat och öka människors välbefinnande. Arkitektur i samspel med teknik och natur blir ett verktyg för återhämtning för både naturen och samhället.

Social hållbarhet

Sociala värden blir lika mätbara som klimatdata. Med hjälp av AI och dataanalys kan faktorer som trygghet, hälsa, tillgänglighet och delaktighet integreras i design och beslutsfattande. Framtidens företag mäter inte bara resultat i kronor och koldioxid, utan också i människors kompetens, hälsa och välmående

Modern prefabricering möjliggör storskalig produktion av modulära enheter med hög precision och kvalitet. Den kontrollerade tillverkningsmiljön gör att ledtiderna kortas och materialspillet minimeras, vilket både pressar kostnader och ger miljömässiga fördelar.